

1. møde

Tirsdag den 22. september 1987 kl. 12.00

Valg af midlertidig formand:

Aldersformanden (Ninn-Hansen):

I henhold til grundloven er Folketinget i dag trådt sammen til sit første møde efter valget den 8. september i år.

Jeg byder velkommen til alle medlemmer. Denne velkomst gælder især de nye medlemmer, som jeg håber må få glæde af deres arbejde her i Tinget. Jeg håber også, at alle, der er blevet valgt og har indtaget deres plads her, vil betragte det som en ære og forpligtelse at være herinde i folkestyrets tjeneste.

Som det medlem, der længst har haft sæde i Tinget, påhviler det mig at lede valget af en midlertidig formand. Hertil har samtlige partier indstillet *Svend Jakobsen* (S). Der foreligger ikke andre indstillinger. Hvis ingen begærer afstemning, vil jeg betragte indstillingen som vedtaget. (Ophold). Den er vedtaget.

Jeg beder den midlertidige formand om at indtage formandspladsen.

Meddelelser fra formanden:

Den midlertidige formand (Svend Jakobsen):

Jeg vil gerne takke for valget til midlertidig formand, og jeg tilslutter mig helt den velkomst, som aldersformanden har givet udtryk for. Jeg byder alle velkommen til arbejdet.

Statsministeren har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 3, at fremsætte en udtalelse af særlig karakter. Jeg giver ordet til statsministeren.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Folketingsvalget den 8. september førte til

en mandatfordeling, der betyder et stort ansvar for alle partier, som ønsker, at der i Danmark skal føres en moderat og midtsamlende politik.

Under valgkampen var der jo to partigrupperinger, der ganske klart opfordrede vælgerne til at betro dem et flertal. Den ene var Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti. Den anden var firkløverpartierne og Det Radikale Venstre.

Men ingen af de to grupper fik ved valget deres eget flertal. Det blev et bemærkelsesværdigt træk i valgresultatet, at yderpartierne – til venstre for Socialdemokratiet og til højre for regeringspartierne – blev styrket væsentligt. Socialdemokratiet gik tilbage, og firkløverpartierne gik endnu mere tilbage. Dette valg var bestemt ikke et godt valg for firkløveret.

Men man skal ikke overse den kendsgerning, at firkløverpartierne og Det Radikale Venstre, der jo har båret de fleste af byrderne i hele 5-års perioden, siden firkløverregeringen blev dannet, gennem de to valg siden dengang er blevet styrket.

Den 10. september 1982 havde firkløveret 65 mandater og Det Radikale Venstre 9, altså i alt 74 mandater. Heroverfor stod S og SF med 80 mandater. Ved valget forleden opnåede S og SF 81 mandater. Gennem de to valg er både firkløveret og Det Radikale Venstre gået frem, firkløveret fra 65 til 70 mandater og Det Radikale Venstre fra 9 til 11. Af de to grupperinger er firkløveret og Det Radikale Venstre klart gået stærkest frem, med 7 mandater mod 1 til S og SF.

Det var på dette grundlag og med udgangspunkt i en ganske kompliceret mandatfordeling, der skulle tages stilling til regeringsdannelsen efter valget.

For at få tilvejebragt fuld klarhed over den parlamentariske situation fandt jeg det rigtigst at lade regeringen demissionere, således at partierne kunne få lejlighed til at afgive deres råd direkte til dronningen.

Ved afslutningen af »dronningerunden« kunne det gøres op, at medens partier, der repræsenterede henholdsvis 81 og 4 mandater, pegede på andre, var der et flertal i det nye Folketing, der pegede på mig.

Det fremgik af partiernes meldinger, at der ikke var et flertal i Folketinget, der ville modsætte sig dannelsen af en ny firkløverregering.